

Talent i satsningsklubber

Udvælgelse af talenter er grundlæggende en utaknemlig opgave. Det er nærmest umuligt at forudsige hvilke af ens 12 årige udøvere, som vil have mulighed for at slå igennem internationalt som senior.

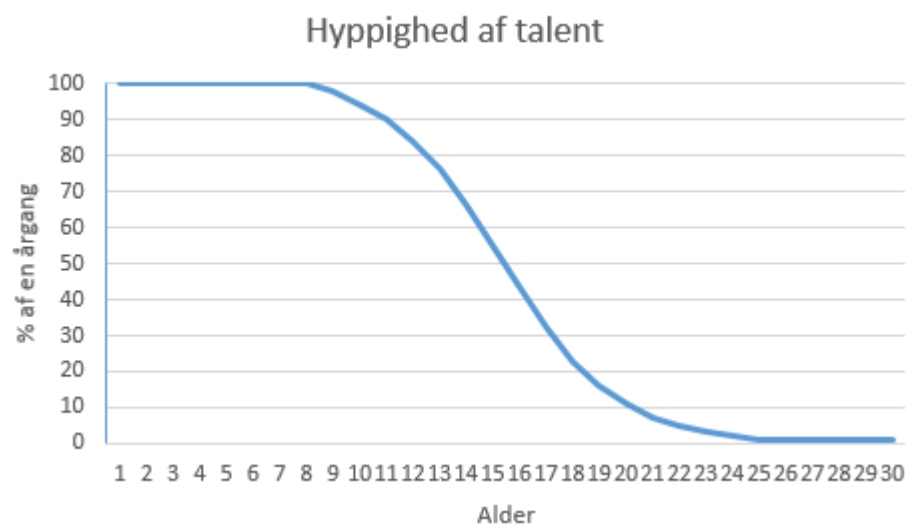
Definition af talent

Team Danmark har udarbejdet følgende definition af et talent:

"Et talent er en ungdomsatlet med kompetencer og færdigheder i en sportsgren, som sandsynliggør en langsigtet udvikling til senioratlet på højeste internationale seniorniveau"

Hvad betyder dette så?

Det betyder, at så længe potentialet er til stede, så er udøveren at vurdere som et talent.

Grafen viser hvordan udbredelsen af "talent" mindskes i takt med udøverens alder

Når vi skal definere et "talent" i RTE må vi således tage afsæt i udøverens sandsynlighed for at præstere som senioratlet. Tilgangen er, at op til en 14-15 år, er der relativt mange der har mulighed for at lykkes, og det giver således ikke mening at begynde en målrettet selektion. Fra ca. 15 år blive der tyndet ud i feltet. Herefter giver det så småt mening at igangsætte en systematisk selektion (Dette kan dog variere mellem idrætter).

Hvad skal vi selektere efter?

Der er to centrale begreber i TD's definition.

Kompetence betegner udøverens parathed til at handle optimalt i en given situation. Der er ikke nødvendigvis én korrekt handling, men udøveren kan analysere situationer og sammenhænge og udvælge situationsbestemte handlinger. Dette kan både være specifikt ift. taktiske sportsrelaterede beslutninger, men også bredere ift. fx skole, venner og prioriteringer.

Færdigheder omhandler udøverens evne til at udføre en foruddefineret handling. I relation til sport, vil der typisk være tale om observerbare handlinger i form af tekniske eller fysiske momenter. I et bredere perspektiv kan det omhandle evnen til at slå søm i med en hammer.

I forbindelse med selektion består opgaven i at vurdere en sandsynlighed. Altså hvornår udøveren ikke længere har mulighed for at nå international seniorelite. Indtil dette punkt, må alle udøvere betragtes som talenter.

I RTE beskæftiger vi os primært med atleter der er 15 år eller derover. Dette er baseret på, at mængden af talent indtil da er så stor, at vi ikke har mulighed for at lave en kvalificeret indsats.

Det holistisk talentbegreb

Italesætter den brede palette af elementer som er væsentlig for, at udøveren kan udvikle sig i retningen af international seniorelite.

Elementerne varierer ift. både idræt, alder og personlighed. Traditionelt har man kigget på de fysiske elementer som, højde, vægt og styrke/hurtighed, men også forældres bygning. Dette er dog meget snævert, da et "talent" er meget mere komplekst.

Udover fysiske parametre er væsentlige elementer; tålmodighed, sociale egenskaber, sportslig intelligens, målrettethed, disciplin, motivation og evnen til at tilegne sig ny viden. Hertil kommer forældrenes evne til at understøtte udviklingen i form af støtte og opbakning, engagement samt forståelse og accept af egen rolle.

Et talent må desuden vurderes på ydre omstændigheder, såsom træningsmiljøet, trænerens kompetencer samt klubbens faciliteter og vilje/evne til at støtte talentet.

Alt i alt en meget kompleks selektion, baseret på subjektive vurderinger.

Sportslige præstationer er nemme at forholde sig til, og bliver ofte koblet tæt sammen med talentbegrebet. Der findes dog en del undersøgelser som viser, at der kun er et lille sammenfald mellem dem der klare sig allerbedst i ungdomsårene og dem som slår igennem som senioratlet.

Dette betyder ikke, at gode resultater er uvæsentlige i ungdomsårene. Der er bare ikke "en lige linje" mellem en fx U15 europamester og en senioreuropamester.

Dette understreger, at vi ikke må forfalde til, at udvælge vores talenter ud fra deres resultater (alene), og slet ikke i de tidlige teenageår. Der er mange eksempler hos den absolutte seniorelite, at de nok var gode i ungdomsårene, men ikke blandt de allerbedste. Talentbegrebet er komplekst – det er selektionen også!

Udvælgelse

Men der må foretages en udvælgelse.

RTE anbefaler således, at der som minimum vurderes på følgende parametre:

Idrætslige kompetencer og færdigheder, skadshistorik, motivation og dedikation, evnen til at tilegne sig færdigheder og viden, samspil med skole, sociale kompetencer, forældrenes støtte og engagement, klubbens faciliteter og involvering samt trænerens kompetencer.

- Udvælgelsen bør foregå årligt og med et langt perspektiv for øje.
- Udvælgelsen bør være gennemsigtig og dokumenterbar
- Udvælgelsen må ske så sent som muligt

Vær opmærksom på faldgruber:

- De ældste i en årgang har den umiddelbare stærkeste fysik
- Børn og unge udvikler sig i forskellige tempo (mentalt og fysisk)
- Udøvere på samme alder, kan have forskellig træningshistorik/erfaring

Melding om talenttrupper

I begyndelsen af året, melder satsningsidrætterne ind om deres talenter:

- Hvem er en del af brutto-truppen - 15 år og op (førstehold pr. årgang, udvalgte hold/udøvere etc.)
- Hvem er i RTE netto-truppen - 15 år og op (de udøver i hver årgang, som har potentialet for at gå hele vejen til seniorelite)

Definition af seniorelite:

Fodbold, Håndbold:	National ligahold
Basket:	Landshold
Atletik:	Landshold
Tennis:	Landshold
Motocross/BMX	top 3 EM

